

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak

w sprawie z zażalenia M. J.

na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2024 roku sygn. I NZ 20/24 w przedmiocie odrzucenia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 maja 2024 r. w sprawie o sygn. V S 109/23, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 września 2025 roku,

- 1. odrzuca zażalenie;**
- 2. odrzuca wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego;**
- 3. odrzuca wniosek o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności sędziów Sądu Najwyższego;**
- 4. umarza postępowanie wywołane wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych.**

[AP]

UZASADNIENIE

Zażaleniem z dnia 20 maja 2024 roku M. J. zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika zaskarżył postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 maja 2024 roku, sygn. akt V S 109/23 o odrzuceniu skargi na przewlekłość postępowania.

Postanowieniem z dnia 24 października 2024 roku, sygn. akt I NZ 20/24 Sąd Najwyższy odrzucił przedmiotowe zażalenie, z uwagi na jego niedopuszczalność.

Pismem z dnia 22 listopada 2024 roku skarżący zastępowany przez profesjonalnego pełnomocnika złożył zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2024 roku, sygn. akt I NZ 20/24.

W treści środka zaskarżenia skarżący zawarł wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zniesienie postępowania oraz zasądzenie na rzecz strony kosztów zastępstwa prawnego i kosztów skargi w przypadku ich poniesienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na postanowienie Sądu Najwyższego w przedmiocie odrzucenia zażalenia na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 maja 2024 r. w sprawie o sygn. akt V S 109/23 nie przysługuje zażalenie. Zażalenie takie jako niedopuszczalne podlega odrzuceniu, bez jego merytorycznego rozpoznania.

Orzeczenia Sądu Najwyższego co do zasady nie podlegają zaskarżeniu. Odstępstwo od tej reguły stanowiłoby wyjątek, który musiałby mieć swą wyraźną podstawę prawną (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9 lutego 2017 r., II PO 1/17 i powołane w nim orzecznictwo oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 21 maja 2019 r., I NO 32/18). Sąd Najwyższy nie jest bowiem sądem powszechnym. Nie rozpoznaje sprawy w toku instancji, tak jak sąd powszechny. Rozpoznaje sprawy wyraźnie przypisane w ustawie.

Mając na uwadze, że żaden przepis prawa nie przewiduje możliwości zaskarżenia rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego o odrzuceniu zażalenia, należy uznać, że zażalenie nie ma prawnego oparcia a w konsekwencji jest niedopuszczalne. Praktyka w tym zakresie jest ustabilizowana od dziesięcioleci.

Z tych względów zażalenie podlegało odrzuceniu na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 397 § 1¹ k.p.c.

Przechodząc do kwestii wniosku o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego wskazać należy, że również podlega on odrzuceniu jako niedopuszczalny. Wniosek ten został bowiem złożony w treści zażalenia, a zatem jeszcze przed wyznaczeniem składu orzekającego w niniejszym postępowaniu zażaleniowym. Tymczasem w uchwale składu siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego

z 26 lipca 2019 r., I NOZP 1/19, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że wniosek o wyłączenie sędziego niewyznaczonego do rozpoznania sprawy jest niedopuszczalny, przy czym sędzia objęty takim wnioskiem o wyłączenie może zasiadać w składzie sądu rozpoznającego ten wniosek. Stanowi o tym również obecnie art. 53¹ § 1 pkt 3 k.p.c.

Z tych samych przyczyn, a także mając na względzie art. 29 § 6 oraz § 10 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 622), odrzuceniu podlegał zawarty w treści skargi wniosek ewentualny o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności w trybie art. 42 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 334 z późn. zm.).

Jednocześnie, wobec odrzucenia zażalenia, bezprzedmiotowe stało się rozpoznanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. W związku z powyższym Sąd Najwyższy, na podstawie art. 355 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., umorzył postępowanie zainicjowane wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[AP]

[r.g.]